การศึกษาลักษณะทางคลินิกในผู้ป่วย พร่องเอนไซม์ กลูโคส -6-ฟอสเฟต ดีฮัยโดรจีเนส ในภาควิชากุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช

วัชรีพร ควรคำรงธรรม

ได้ทำการศึกษาข้อนหลังผู้ป่วยพร่องเอนไซม์ G-6-PD จำนวน 130 ราย ซึ่งรับไว้ รักษาในแผนกผู้ป่วยใน ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช โดยค้นข้อมูลจากรายงานผู้ป่วยใน และรายงานของหน่วยโลหิตวิทยา เด็ก ตั้งแต่ พ.ศ.2527-2542 พบผู้ป่วยที่มีกาวะเม็ดเลือดแดงแตกเฉียบพลันจำนวน 58 ราย (67 ครั้ง ของการเข้ารับ การรักษาในรพ.) เป็นชาย 54 คน หญิง 4 คน อายุอยู่ในช่วง 1 เดือน – 15 ปี ผู้ป่วยมีประวัติเหลืองแรกเกิดร้อยละ 31.3 มีอาการที่นำมาโรงพยาบาล เป็นอาการใช้ร้อยละ 92.5 อาการซีดร้อยละ 82.1 และปัสสาวะคำร้อยละ 67.2 ส่วนอาการแสดงที่ตรวจพบนั้น พบซีดร้อยละ 88 ใช้ร้อยละ 67.2 และเหลืองร้อยละ 59.7 ผู้ป่วยร้อยละ 80.6 มี ระคับ hematocrit แรกรับต่ำกว่าร้อยละ 25 ในชายที่ซีดที่สุดมีระคับ hematocrit เพียงร้อยละ 8 เท่านั้น ผู้ป่วยที่มี hematocrit มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ30 มี 5 ราย โดย 2 ราย เป็นไข้เลือดออก 2 ราย ได้รับเลือดมาก่อน อีก 1 ราย เป็นปอดอักเสบและมีถ่ายอุจจาระเหลว วันละหลายครั้งนำมาก่อนถึง 3 วัน ผู้ป่วยร้อยละ 88.9 มีค่า reticulocyte count สูงกว่าปกติโดยมีค่าสูงที่สุด 68% ไม่มีผู้ป่วยรายใดที่ได้รับการตรวจโปแตสเซียมในเลือด แล้วมีค่ามากกว่า 5.5 mMol/L เลย

สาเหตุกระตุ้นให้เกิดภาวะเม็ดเลือดแดงแตกเฉียบพลันในผู้ป่วยพร่องเอนไซม์ G-6-PD ที่ทำการศึกษา ได้แก่โรคติดเชื้อ โดยโรคที่พบมากที่สุดคือ ท้องเสียร้อยละ 31.3 รองลงมาได้แก่ URI ร้อยละ 25.0 ในผู้ป่วยเหล่านี้ มักจะได้รับยาต่างๆ ร่วมด้วย ยาที่ใช้ในผู้ป่วยที่มีภาวะเม็ดเลือดแดงแตกเฉียบพลัน ได้แก่ยา paracetamal ซึ่งพบ มากที่สุดคือร้อยละ 17.9 รองลงมาคือยาจากคลินิกร้อยละ 14.9 และยาลดไข้ (ไม่ทราบชื่อยา) ร้อยละ 13.4

ได้รายงานภาวะเม็ดเลือดแคงแตกเฉียบพลันในผู้ป่วยใช้เลือดออก ผู้ป่วย Favism และผู้ป่วยที่กินเม็ด ทานตะวันอบเกลือ

ภาวะแทรกซ้อนที่พบคือ ภาวะไตวายเฉียบพลัน 1 ราย หัวใจล้มเหลว 1 ราย และผู้ป่วยที่มีภาวะเม็ดเลือด แดงแตกหลังจากให้เลือด 1 ราย ไม่มีผู้ป่วยคนใดเสียชีวิตเลย

CLINICAL STUDIES OF GLUCOSE – 6 – PHOSPHATE DEHYDROGENASE DEFICIENT PATIENTS IN THE DEPARTMENT OF PEDIATRICS, SIRIRAJ HOSPITAL

Watchareeporn Khuandamrongtham

Retrospective study of G-6-PD deficient patients admitted to the Department of Pediatrics, Siriraj Hospital during 1984-1999 is presented. Out of 130 G-6-PD deficient patients, there were 58 cases (67 admissions) who had acute hemolysis. There were 54 males and 4 females, their age ranged from 1 month to 15 years, 31.3% of the cases had the history of neonatal jaundice, 92.5% had fever, 82.1% had pallor and 67.2% had hemoglobinuria. The hematocrit in these patients ranged from 8% to 50% However 80.6% of the cases had hematocrit less than 25%. There were 5 cases who had hematocrit as high as 30%, 2 cases were admitted because of Dengue hemorrhagic fever 2 cases were transfused before admission and 1 case had pneumonia and diarrhea 3 days before admission. There were 88.9% of the cases who had reticulocyte count higher than normal (1.5%), the highest value was 68%. No one had serum potassium higher than 5.5 mMol/L

The precipitating causes of hemolysis were infections (diarrhea were the most common 31.3%) drugs and few cases of Favism.

The serious complications were found in 3 cases, the first had acute tubular necrosis, the second had congestive heart failure and the last case had hemolysis after blood transfusion but no one died.

Unusual cases of acute hemolytic anemia in G-6-PD deficient patients following ingestion of fava beans, sunflower seeds and acute hemorrhagic fever were also reported.